
เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อนุธ. 33/2562

เรื่อง การแก้ไขหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้ลงทุนซื้อขายหน่วยลงทุนได้สะดวกขึ้น

เผยแพร่เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2562

สำนักงานได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ท่านสามารถส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะให้สำนักงานได้

ตามที่ติดต่อด้านล่าง หรือ e-mail: chanisarab@sec.or.th หรือ janthaporn@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 18 ตุลาคม 2562

ท่านสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

1. นางสาวชนิสรา พุทธเจริญลาภ โทรศัพท์ 0 2033 9935
2. นางสาวจันทพร ศรีโพน โทรศัพท์ 0 2263 6286
3. นางสาวรังรอง วิจิตรไกรสร โทรศัพท์ 0 2263 6050

สำนักงานขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น

และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 1207 หรือ 0 2033 9999 โทรสาร: 0 2033 9660 e-mail : info@sec.or.th

I. เหตุผลและความจำเป็น

เป้าหมายหนึ่งของแผนพัฒนาตลาดทุนไทย คือ การทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ตลาดทุนไทยในการออมและลงทุนได้อย่างทั่วถึง และทำให้ประเทศมีความพร้อมรับมือกับสังคมผู้สูงอายุ สำนักงานจึงเห็นว่าการสนับสนุนให้มีตัวช่วยด้านการลงทุนที่สามารถเข้าถึงผู้ลงทุนได้เป็นจำนวนมากและทั่วถึง เพื่อลดข้อจำกัดและสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการด้านการลงทุนของผู้ลงทุน เป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้ ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ที่สามารถเข้าถึงประชาชนทั่วไปจำนวนมาก ประกอบกับในยุคที่ผู้บริโภคมีพฤติกรรมแสวงหาความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการเข้าถึงสินค้าและบริการ ซึ่งรวมถึงบริการทางการเงินที่จากเดิมผู้ลงทุนอาจเคยชินกับการเดินทางไปทำธุรกรรมทางการเงินที่สาขาของธนาคารพาณิชย์เท่านั้น มาเป็นการทำธุรกรรมผ่านช่องทางทางเลือกอื่นที่ให้ความสะดวกสบายในการใช้บริการและเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกขึ้น ไม่ว่าจะเป็นช่องทางออนไลน์ เช่น อินเทอร์เน็ต (internet) โทรศัพท์เคลื่อนที่ (mobile) เป็นต้น แต่ที่ผ่านมามีพบว่าลูกค้าทั่วไปจำนวนมากยังเลือกที่จะใช้บริการผ่านช่องทางที่มีคนช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินมากกว่าการทำธุรกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ด้วยตัวเอง ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทย (“ธปท.”) จึงได้อนุญาตให้ ธนาคารพาณิชย์สามารถแต่งตั้งตัวแทนของสถาบันการเงิน (“banking agent”) ในการให้บริการรับฝากเงิน รับถอนเงิน จ่ายเงิน หรือรับชำระเงินได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการให้บริการของธนาคารพาณิชย์เพื่อให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยธนาคารพาณิชย์นิยมแต่งตั้ง banking agent ที่มีสาขาหรือจุดให้บริการที่สามารถเข้าถึงประชาชนในวงกว้างได้

ปัจจุบันมีผู้ที่สนใจจะเข้ามาเป็นผู้ให้บริการด้านหน่วยลงทุน ซึ่งมีรูปแบบการประกอบธุรกิจ (business model) ที่สามารถเข้าถึงประชาชนทั่วไปจำนวนมาก และตอบโจทย์ในเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและการลงทุนได้อย่างทั่วถึงแต่ยังติดอุปสรรคทางด้านหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ ดังนี้

1. การขอรับใบอนุญาต : กฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ พ.ศ. 2551 (“กฎกระทรวง” กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แบบ ง (“ใบ ง” ที่เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องให้บริการเป็นตัวกลางด้านหน่วยลงทุนภายใต้การจัดการโดยบริษัทหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวม (“บลจ.”) หลายบริษัทแก่ผู้ลงทุนโดยรองรับรูปแบบธุรกิจแบบ fund supermarket เพื่อส่งเสริมนโยบายที่สนับสนุนผู้ให้บริการซื้อขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่ไม่จำกัดเฉพาะกองทุนรวมภายใต้การบริหารจัดการของ บลจ. บริษัทใดบริษัทหนึ่งเท่านั้น (open-architecture) เนื่องจากในช่วงเวลานั้น โครงสร้างอุตสาหกรรมมีลักษณะที่ผู้ประกอบการเน้นการขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมเฉพาะของ บลจ. ในเครือเท่านั้น (close-architecture) อย่างไรก็ตาม สำนักงานได้สนับสนุนนโยบายดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ประกอบกับที่ผ่านมามีผู้ให้บริการด้านหน่วยลงทุนเริ่มมีวิวัฒนาการในการประกอบธุรกิจ

ที่หลากหลายมากขึ้น ส่งผลให้การกำหนดให้ผู้ที่สนใจจะขอรับใบง ต้องมีการให้บริการเป็นตัวกลางด้าน หน่วยลงทุนภายใต้การจัดการของ บลจ. ตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไป เป็นการจำกัดรูปแบบการประกอบธุรกิจ อีกทั้ง ยังไม่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถประกอบธุรกิจได้ตามความถนัด เพื่อให้ผู้ลงทุนมีตัวช่วยในการลงทุนที่หลากหลาย

2. การใช้ชื่อบริษัทหลักทรัพย์ : หนึ่งในมาตรการกำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจ หลักทรัพย์ตามมาตรา 94 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. หลักทรัพย์” กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า “บริษัทหลักทรัพย์” นำหน้า เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบว่า กำลังใช้บริการกับผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ซึ่งถือเป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล องค์กรใด การบังคับให้ ใช้ชื่อ “บริษัทหลักทรัพย์” นำหน้าชื่อบริษัทอาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อผู้ที่สนใจจะขอรับใบอนุญาตการประกอบ ธุรกิจหลักทรัพย์ซึ่งมีการประกอบธุรกิจอื่นอยู่ก่อนแล้ว และมีข้อจำกัดในการใช้ชื่อบริษัทหลักทรัพย์นำหน้า เช่น หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานอื่น เป็นต้น

3. การแบ่งแยกพื้นที่ในการให้บริการ : เพื่อมิให้ผู้ลงทุนเกิดความสับสนในการใช้บริการลงทุน ในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนกับธุรกรรมประเภทอื่น หลักเกณฑ์กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องแบ่งแยกพื้นที่ ในการติดต่อหรือให้บริการแก่ลูกค้าในการทำธุรกรรมในตลาดทุน ซึ่งเป็นบริการหลักในส่วนของ ตลาดทุนออกจากพื้นที่การให้บริการอื่นอย่าง เป็นสัดส่วน รวมถึงต้องจัดให้มีป้ายหรือแสดงสัญลักษณ์ให้ลูกค้า เห็นได้อย่างชัดเจน โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจเหมาะสมกับรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทางแบบดั้งเดิม (traditional) ซึ่งไม่มีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่การให้บริการ องค์กรใด ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ผู้ประกอบธุรกิจ เริ่มหันมาใช้ช่องทางในการให้บริการที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและเข้าถึงผู้ลงทุนได้ง่ายและ สะดวกรวดเร็วมากขึ้นและด้วยต้นทุนการให้บริการที่ต่ำลง การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องแบ่งแยกพื้นที่ การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากการประกอบธุรกิจอื่นจึงอาจเป็นการปิดกั้นการให้บริการผ่าน ช่องทางการให้บริการรูปแบบใหม่ไปโดยปริยาย

องค์กรใด ผู้ให้บริการดังกล่าวเมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แล้ว ยังคงต้อง จัดให้มีระบบงานและการกำกับดูแลตรวจสอบที่รัดกุมเพียงพอกับรูปแบบการประกอบธุรกิจที่ให้บริการ รวมทั้ง ต้องมีการกำกับดูแลตัวเองที่มีประสิทธิภาพ (self-discipline) ด้วย

ดังนั้น สำนักงานจึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อขจัดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ และเห็นควรให้มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นหลักการในการแก้ไขหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้ลงทุนซื้อขายหน่วยลงทุน ได้สะดวกขึ้นและได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อขอรับฟังความคิดเห็นจากภาคธุรกิจและบุคคลทั่วไป

II. เป้าหมายที่ต้องการบรรลุ (Intended Outcome)

1. สร้างโอกาสในการเข้าถึงการลงทุนของประชาชนในวงกว้าง ซึ่งรวมถึงประชาชนในส่วนภูมิภาคของประเทศ
2. ผู้ลงทุนมีช่องทางในการเข้าถึงบริการทางการลงทุนที่สะดวกขึ้นด้วยต้นทุนที่ต่ำลง โดยยังคงได้รับการคุ้มครองที่เหมาะสม
3. ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความพร้อมในการให้บริการ สามารถประกอบธุรกิจได้ตามความถนัด โดยไม่มีภาระจนเกินควร

III. หลักการที่เสนอ

เพื่อให้บรรลุ intended outcome ตามข้อ 2 สำนักงานจึงเห็นควรแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับใบอนุญาตการเป็นตัวกลางด้านหน่วยลงทุน และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นอุปสรรคและไม่เหมาะสมกับรูปแบบการประกอบธุรกิจที่มีความหลากหลายในปัจจุบัน (business model) โดยสรุปได้ ดังนี้

1. การแก้ไขคุณสมบัติของผู้ขอรับใบ ง

เปิดให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยสามารถยื่นขอรับใบ ง เพื่อให้บริการเป็นตัวกลางด้านหน่วยลงทุนภายใต้การจัดการของ บลจ. โดยไม่จำกัดจำนวน บลจ.

เหตุผล เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถกำหนดรูปแบบการประกอบธุรกิจได้ตามความถนัด โดยไม่ติดเงื่อนไขที่จะต้องให้บริการกองทุนรวมของ บลจ. หลายแห่ง

2. การยกเว้นการใช้ชื่อ “บริษัทหลักทรัพย์” นำหน้า

ยกเว้นการใช้ชื่อ “บริษัทหลักทรัพย์” แก่ผู้ให้บริการที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจยกเว้นตามที่กล่าวในมาตรา 91/1 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ (“banking agent”) ที่สามารถให้บริการรับฝากเงินซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. หรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เช่น ตัวแทน/นายหน้าประกัน เป็นต้น

(2) มีศักยภาพในการต่อยอดธุรกิจเดิม และมีความพร้อมในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ตามที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาต

(3) มีความน่าเชื่อถือ และมีการให้บริการที่สามารถเข้าถึงผู้ลงทุนในวงกว้างได้อย่างทั่วถึง

(4) สามารถแสดงตนให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างชัดเจนได้ว่า เป็นผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ตามที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาต

(5) ให้บริการเฉพาะผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่ไม่มีความซับซ้อน (plain product)

เหตุผล เพื่อให้ผู้ที่สนใจซึ่งมีเหตุผลและความจำเป็นสามารถขอรับใบอนุญาตการประกอบ ธุรกิจหลักทรัพย์ได้โดยไม่ติดข้อจำกัดจากการใช้ชื่อบริษัทหลักทรัพย์นำหน้า

3. การแก้ไขหลักเกณฑ์การให้บริการซื้อขายหน่วยลงทุน

ผ่อนคลายให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถให้บริการอื่นนอกเหนือจากการลงทุนหรือการทำ ธุรกิจกรรมในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนแก่ผู้ลงทุน ณ จุดบริการเดียวกันได้เฉพาะในสาขาเฉพาะออนไลน์¹ โดยไม่จำเป็น ที่จะต้องมีการแบ่งแยกพื้นที่การประกอบธุรกิจหรือการให้บริการอย่างเป็นทางการเป็นสัดส่วน รวมทั้งให้ผู้ประกอบธุรกิจ ดังกล่าวสามารถกำหนดวิธีการในการทำให้ลูกค้าทราบได้อย่างชัดเจนว่ากำลังได้รับการเกี่ยวกับการทำธุรกรรม ในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนแทนการจัดให้มีป้ายหรือแสดงสัญลักษณ์ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบธุรกิจยังคงต้องให้บริการ ในลักษณะที่ทำให้ลูกค้าสามารถแบ่งแยกได้อย่างชัดเจนระหว่างการให้บริการในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนและบริการ ประเภทอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าลูกค้าจะไม่สับสนและเข้าใจผิดเมื่อใช้บริการ

เหตุผล เพื่อผ่อนคลายหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบธุรกิจที่มีช่องทาง ในการให้บริการแบบออนไลน์ซึ่งลูกค้าเป็นผู้ทำธุรกรรมด้วยตนเองเป็นหลักและมีรูปแบบและพื้นที่การให้บริการ ที่จำกัด ให้สามารถให้บริการและเข้าถึงผู้ลงทุนได้อย่างสะดวก

4. ขอบเขตการให้บริการและสิ่งที่คุณประกอบธุรกิจต้องดำเนินการ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีรูปแบบการให้บริการผ่านสาขาเฉพาะออนไลน์เท่านั้น ซึ่งสามารถเข้าถึง ผู้ลงทุนในวงกว้างได้อย่างทั่วถึง (เช่น มีสาขาเฉพาะออนไลน์จำนวนมาก เป็นต้น) มีคุณสมบัติและขอบเขต การให้บริการ ดังนี้

(1) เป็นตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ (“banking agent”) ที่สามารถให้บริการรับฝากเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. หรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ. เช่น ตัวแทน/นายหน้าประกัน เป็นต้น

¹ ข้อ 4 ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทอ. 31/2556 เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและการอนุญาตให้ ผู้ประกอบธุรกิจมีสำนักงานสาขา กำหนดให้ “สาขาออนไลน์” หมายความว่า สาขาของผู้ประกอบธุรกิจที่จัดให้มีเฉพาะ คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานใหญ่หรือ สำนักงานอื่น ซึ่งลูกค้าสามารถทำธุรกรรมกับผู้ประกอบธุรกิจได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่จัดไว้ให้ เท่านั้น

(2) ให้บริการเฉพาะผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่ไม่มีความซับซ้อน (plain product) ประเภทหน่วยลงทุน

(3) ต้องจัดให้มีคำแนะนำการลงทุนก่อนการซื้อขายหน่วยลงทุน โดยให้บริการได้เฉพาะผู้ลงทุนที่เป็นลูกค้าเก่า โดยให้ซื้อขายกองทุนรวมเดิมที่ผู้ลงทุนเคยซื้ออยู่แล้วหรือกองทุนรวมใหม่ที่มีความเสี่ยงเท่าเดิมหรือต่ำกว่าเดิม แต่ในกรณีที่เป็นการซื้อใหม่หรือซื้อกองทุนที่มีความเสี่ยงสูงกว่าเดิม ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีการให้คำแนะนำการลงทุน

(4) ห้ามให้คำแนะนำโดยบุคลากร ณ จุดให้บริการ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจอาจจัดให้มีคำแนะนำการลงทุนผ่านศูนย์บริการลูกค้า (call center) ที่ให้บริการโดยผู้แนะนำการลงทุน เป็นต้น

เหตุผล เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ลงทุนยังคงมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนที่เพียงพอ และเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนที่ใช้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจที่มีรูปแบบการให้บริการผ่านสาขาออนไลน์ซึ่งสามารถเข้าถึงผู้ลงทุนได้ในวงกว้าง ทั้งนี้ สำนักงานจะประเมินผลความเหมาะสมในการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจเหล่านี้เพื่อกำหนดแนวทางกำกับดูแลที่เหมาะสมต่อไป

ช่วงเวลาที่คาดว่าจะหลักเกณฑ์จะมีผลใช้บังคับ

หลักเกณฑ์ในข้อ 2 – 4 จะมีผลใช้บังคับภายในไตรมาส 1 ของปี 2563

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง การแก้ไขหลักเกณฑ์เพื่อให้ผู้ลงทุนซื้อขายหน่วยลงทุนได้สะดวกขึ้น

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบ _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท _____

โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____

อีเมล _____

สถานะของผู้ให้ข้อคิดเห็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บริษัทหลักทรัพย์
- บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม / กองทุนส่วนบุคคล
- ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- ธนาคารพาณิชย์
- อื่น ๆ (ระบุ _____)

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไป ฝ่ายนโยบายธุรกิจตัวกลาง สำนักงาน ก.ล.ต.
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 1207
หรือ email : chanisarab@sec.or.th

*** สำนักงานขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***

